

Wordt Nederland een controlestaat? Volgens de website www.hetverzet.nl is dat al lang geen vraag meer. Per januari 2005 werd de algemene identificatieplicht ingevoerd en daarmee is de belangrijkste stap richting controlestaat gezet. Behalve hetverzet.nl zien gelukkig ook anderen het gevaar. In Utrecht richtte een klein clubje mensen het Meldpunt Misbruik Identificatieplicht op en Bits of Freedom beloofde de identificatieplicht met een Big Brother Award.

Auteur: [redactie hetverzet.nl](http://redactie.hetverzet.nl)

controlestaat Nederland

De vaste bezoekers van de Big Brother Award prijsuitreiking zullen het zich nog wel herinneren. De videobeelden van Minister Donner op zijn oerdegelijke Hollandse fiets, die zich even op een moment dat hij zich onbespied waant, zijn welverdiende Award stiekem wegmoffelt achter een vuilniszak. Wie niets te verbergen heeft.. hoeft ook niets weg te moffelen. Goed dat er nog little brothers zijn die met een videocamera wel eens wat terugdoen. De Big Brother Award, een poedelprijs ingesteld door Privacy International voor instanties personen en bedrijven die het niet erg nauw nemen met burgerrechten werd in Nederland uitgereikt door Bits of Freedom. He-

laas gooide Bits of Freedom per september 2006 het bijltje er bij neer. De jaarlijkse Big Brother Award uitreiking blijft wel bestaan. De aantasting van de privacy beleeft anno 2007 hoogtijdagen maar het voorstel voor een algemene identificatieplicht in Nederland is al meer dan 20 jaar oud. Vanaf 1984 probeerde het CDA keer op keer het voorstel door te drukken. Dat lukte pas in 2002, niet op basis van goede argumenten maar uitsluitend op basis van een meerderheid van stemmen. De identificatieplicht is in Nederland altijd een omstreden onderwerp geweest, een meerderheid in de bevolking was altijd tegen. De aanslagen van elf september 2001 veranderden het politieke klimaat en bleek een meerderheid van de bevolking vatbaar voor harde maatregelen zonder zich af te vragen of deze ook daadwerkelijk helpen. In de politieke stemmingmakerij die ontstond na de moord op Pim Fortuyn werden vooral de linkse partijen die tot dan toe burgerrechten hadden verdedigd het slachtoffer wat zich vertaalde in een dramatische verkiezingsuitslag. De VVD en het CDA maakten een ruk naar rechts om bij de LPF kiezers in de gunst te komen en grepen de kans een repressief veiligheidsbeleid te realiseren door de identificatieplicht gelijk in het regeerakkoord op te nemen. Veel maatregelen worden vooral genomen onder het motto terrorismebestrijding maar met de identificatieplicht liep het anders. Het kleine groepje verontruste burgerrechtactivisten dat in december 2003 op de tribune zat toen het wetsvoorstel in het parlement werd besproken, was stomverbaasd over het zwakke betoog van minister Donner. De minister had het niet over terrorisme of criminaliteit maar over hangjongeren, ouderen die onwel worden, hondjes die zich ontlasten op straat en ramptoerisme. Van zorgvuldige belangenafweging was geen sprake, integendeel vanaf het moment

dat minister Donner het wetsvoorstel heeft ingediend zijn fundamentele rechtsbeginselen genegeerd. Er heeft geen onderzoek plaatsgehad zoals vereist voor Artikel 8 lid 2 EVRM of het officiële doel van de wet, handhaving van de openbare orde met minder ingrijpende middelen kon worden bereikt. Juridische bezwaren tegen de nieuwe wet komen ook voort uit het feit dat de wet onduidelijke regelgeving bevat en dat de klacht en bezwaarmogelijkheden niet goed zijn geregeld. Officieel mag de politie alleen om een identiteitsbewijs vragen als daar een aanleiding voor is en een boete voor het niet voldoen aan de identificatieplicht kan alleen worden opgelegd wanneer er sprake is van een ander strafbaar feit. Deze "beperking" blijkt in de praktijk niet te werken. Na twee jaar identificatieplicht bleek dat de critici in meer dan een opzicht gelijk hadden en kan het OM nog steeds geen voorbeeld noemen van een misdrijf dat met de identificatieplicht is opgelost.

Meldpunt Misbruik Identificatieplicht

Een clubje vrijwilligers richtte het Meldpunt Misbruik Identificatieplicht op en verzamelde klachten. Ze brachten over 2005 een zwartboek uit met daarin een relaas over willekeurig politieoptreden, onterechte boetes en zelfs arrestaties van burgers die niets strafbaars hebben gedaan. Hoewel het boek niet echt overzichtelijk is zijn er toch twee duidelijke conclusies uit af te leiden. De wet op de uitgebreide identificatieplicht heeft een negatief effect op de relatie tussen de politie en de bevolking en de identificatieplicht ondermijnt het fundament van de rechtstaat. Dat ligt niet alleen aan het negatieve oordeel van mensen die beboet zijn maar ook aan de onduidelijke regelgeving. De uitvoering van de wet belemmert wijkagenten om vertrouwensrelaties op te bouwen en mensen zijn minder behulpzaam

om verdachte situaties te melden of getuigenis af te leggen. Bovendien beschouwen steeds meer mensen de boete van de identificatieplicht als geldklopperij. Zorgwekkend zijn de onrechtmatige arrestaties en de rechtspositie van anonieme verdachten van wie politiefoto's en vingerafdrukken werden genomen. Wie een klacht wil indienen tegen onrechtmatige hechtenis of onrechtmatig afgenomen vingerafdrukken uit de politieregisters wil laten verwijderen heeft daar geen enkele mogelijkheid toe, ook al is zijn/haar zaak geseponeerd of ongegrond verklaard wegens gebrek aan bewijs of ondeugdelijke aanlevering. Ook personen die wel met naam en toenaam bekend zijn en die hun onrechtmatige arrestatie voor de rechtbank willen aanvechten hebben geen van allen een oproep gekregen.

Het Meldpunt staat niet alleen met de bewering dat de wet het fundament van de rechtstaat aantast. Op het internet spreken ook andere groepen hun afkeer uit. In het boekje 'Hoe maakbaar is veiligheid?' maakt auteur Marc Hertogh, hoogleraar rechtsociologie in Groningen, een analyse van het protest. Hij onderscheidt daarbij drie vormen; protest binnen het bestaande rechtssysteem, protest met gebruikmaking van het bestaande rechtssysteem en protest tegen het bestaande rechtssysteem. Die analyse is ontleend aan het Amerikaanse onderzoek van Ewick en Silbey. De eerste categorie is overtuigd van de waarde van het recht, de tweede categorie ziet het recht als een spel en gebruikt het zoals het uitkomt, de derde twijfelt aan de legitimiteit van het recht en gebruikt uiteenlopende manieren om zich te verzetten. Alle drie vormen van protest tegen de identificatieplicht hebben een ding gemeenschappelijk. Men vindt dat de nieuwe wet het vertrouwen in recht en rechtsstaat ondergraaft. Marc Hertogh introduceert daarbij een nieuwe term; de 'gevoelstemperatuur van het recht'. Feitelijk is dit een herwaardering van het oudere begrip 'rechtsgevoel'. In het boekje geven nog zeven andere parlementariërs en wetenschappers een antwoord op de vraag in hoeverre identificatieplicht bijdraagt aan veiligheid in de samenleving. Slechts een van hen is voorstander van de identificatieplicht. Uri Rosenthal, fractievoorzitter van de VVD in de Eerste Kamer en hoogleraar bestuurskunde in Leiden noemt de identificatieplicht een recivilisatie en versterking van de rechtstaat en een steuntje in de rug

voor gezagsgetrouwe burgers. Rosenthal vergeet daarbij dat het uitschrijven van tienduizenden boetes voor pietluttigheden een enorme aanslag is op de capaciteit van politie en justitie. Wat het conservatieve leerstuk van Rosenthal in de praktijk betekent wordt duidelijk zichtbaar aan de hand van een voorbeeld uit het meest recente onderzoek van Buro Jansen en Janssen, een onderzoeksbureau dat politie en inlichtingendiensten kritisch volgt. Een dakloze kreeg in een week 20 boetes waarvan 10 voor het niet tonen van geldige papieren. De overige boetes waren voor vergrijpen als het zonder reden stilstaan in de openbare ruimte, doel-loos in het park rondhangen, lopen door een rood stoplicht enz. De conclusie van Buro Jansen is dat de nieuwe wet vooral is bedoeld om de samenleving te disciplineren. Daarbij is niet zozeer de privacy het slachtoffer maar iets heel anders namelijk de waarheidsvinding.

In 2008 vindt er een voorlopige evaluatie van de wet plaats. Volgens het Meldpunt is dat bij voorbaat een wassen neus door de aankondiging van de minister dat de wet zelf niet getoetst kan worden omdat hij een onderdeel is van een pakket maatregelen. Er vindt geen onafhankelijke monitoring plaats. De politie zal waarschijnlijk de praktijk rooskleuriger voorstellen dan deze in werkelijkheid is en de gedupeerden, ook diegenen die een officiële klacht hebben ingediend, worden niet gehoord.

De bank en de identificatieplicht

Aan veiligheid heeft de identificatieplicht niet bijgedragen maar het feit dat veel mensen plotseling een identiteitsbewijs moesten aanschaffen heeft de Nederlandse Vereniging van Banken kennelijk op een idee gebracht. Iedereen die een bankrekening had werd gesommeerd langs te komen met een geldig identiteitsbewijs om daarvan een kopie te laten maken. Dit zou verplicht zijn conform de Wet Identificatie Dienstverlening. Bovendien werden door banken als ABN AMRO en de Postbank identiteitsbewijzen met foto ingescand wat op gespannen voet staat met de Wet Bescherming Persoonsgegevens.

Bij nader inzien bleek de WID, die al twee jaar in werking was, helemaal niet voor te schrijven dat iedereen zich opnieuw bij de bank moest identificeren en in de WID staat ook niets over een verplichting een kopie af te geven, laat staan een scan te maken

In plaats van gerichte speurtochten naar de activiteiten van mensen die verdacht worden van ernstige misdrijven, werpen opsporingsautoriteiten steeds gemakkelijker grote sleepnetten uit naar het alledaagse gedrag van onverdachte burgers.

waarbij ook de pasfoto wordt gekopieerd. Identificatie moet volgens de WID alleen bij het openen van een rekening. Bovendien stond op de website van Postbus 51 over de WID dat iedereen die voor 1989 een rekening had geopend als geïdentificeerd werd beschouwd. Toen het tot steeds meer mensen begon door te dringen dat de juridische basis van de WID actie nogal wankel was en de banken hun cliënten in feite onjuist hadden voorgelicht werd die postbus 51 informatie verwijderd en aangepast. Ook de banken zelf begonnen hun strategie te wijzigen door te wijzen naar een andere wet. Kopiëren hoefde niet op grond van de WID maar wel op grond van de Algemene Wet Rijksbelastingen en de Rabo Bank verkondigde in een persbericht dat scannen wettelijk was toegestaan omdat de kopieermethoden veranderd zijn en de bank moest kunnen aantonen aan wettelijke verplichtingen te hebben voldaan. Toen ook dat voor mensen die niet wilden scannen onvoldoende was, werd er door sommige banken eenvoudig gesteld: "Dit is ons beleid zonder daar verder verantwoording over af te leggen". In het VPRO programma Argos gaf Hein Blok, directeur van de Nederlandse Vereniging van Banken, toe dat de voorlichting niet handig is aangepakt. Blok "Je schrijft de klanten aan op een communicatief simpele manier." Ook de Nederlandse bank liet weten dat verwijzen naar de AWR technisch correct is maar hoe banken de WID uitvoeren is hun zaak. Vanwaar deze WID actie waaronder het wettelijk fundament steeds verder afbrokkelde? Het antwoord kwam van minister Zalm die voor zijn beurt sprak. Zalm stelde voor dat de banken toegang moeten krijgen tot het burgerservicenummer (BSN, voorheen sofi-nummer) en dat nummer staat op het paspoort en identiteitskaart. Aan het BSN zijn de actuele naam-adreswoonplaats gegevens gekoppeld uit de Gemeentelijke Basis Administratie. Volgens Zalm leidt toegang tot het BSN tot minder administratieve lasten en krijgen de banken daardoor een beter controlemiddel

om identiteitsfraude te bestrijden. Wat de privacy betreft kondigde de minister aan dat hij zijn plannen verder wilde bespreken met de Nederlandse Vereniging van Banken en het Verbond van Verzekeraars. Het is de bedoeling om het BSN ook in de zorg en in het onderwijs te gebruiken; het nummer heet dan respectievelijk Zorg Informatie Nummer (ZIN) en Onderwijsnummer. Zalm deed zijn uitspraak nog voor de Wet Burgerservicenummer in de Kamer was behandeld. Het "nieuwe" nummer is bedoeld voor overheidsinstanties om informatie over burgers makkelijker uit te wisselen. In 2002 stelde de werkgroep 'Gegevensuitwisseling en terrorismebestrijding' voor dat het makkelijker moest worden om financiële gegevens op te vragen en daarbij speelt het burgerservicenummer een belangrijke rol. Financiële gegevens kunnen daarmee aan informatie van politie en justitie worden gekoppeld. Niet voor niets werd op de website van het Ministerie van Justitie vermeld dat in het kader van de identificatieplicht ook naar het sofi-nummer, dus het burgerservicenummer mag worden gevraagd.

Burgerservicenummer

Het burgerservicenummer kreeg al in een vroeg stadium kritiek van het College bescherming persoonsgegevens omdat een strikte afbakening van het gebruik ervan in de wet ontbreekt. Als de bedoeling van het burgerservicenummer is dat overheidsdiensten makkelijk onderling informatie kunnen uitwisselen, dan moet de wet ook expliciet gebruik door het bedrijfsleven uitsluiten, stelt het College. Bovendien waarschuwt het CBP dat ten gevolge van het BSN de identiteitsfraude juist zal toenemen. "Door de veel bredere toepassing van het BSN zal deze vorm van identiteitsdiefstal aanzienlijk lucratiever worden en dus vaker voorkomen en grotere gevolgen hebben". Ook fouten in computeradministraties kunnen zich door koppeling sneller verspreiden. Ook de Raad van State was in

foto: Bartłomiej Stroncki

een advies aan de minister bezorgd over de privacy van burgers. Het zal in de praktijk niet tegen te houden zijn dat het BSN van diverse personen ruim bekend wordt, en soms zelfs op het internet opduikt; door het combineren van de gegevens die dat oplevert ('data-mining') kan dan een indringend beeld van zo'n persoon worden opgebouwd. Het BSN zal als ZIN (Zorg Identificatie Nummer) ook gebruikt worden in de zorg en het elektronisch patiënten dossier. Daarmee wordt afgezien van het eerdere voorstel om juist voor de zorg een apart nummer in

letterlijk met biometrie. Per 26 augustus 2006 stapte Nederland over op een paspoort met een chip die een foto en andere gegevens van de houder bevat en het is de bedoeling dat daar uiterlijk in 2009 vingerafdrukken aan worden toegevoegd. In september 2006 werd in Amstelveen door burgemeester Jan van Zanen het eerste exemplaar uitgereikt aan Minister Nicolai. Atzo Nicolai nam gelijk de gelegenheid te baat om te vertellen dat er allerlei fabeltjes over het nieuwe paspoort de ronde doen. Zo zou het mogelijk zijn dat iemand met een scanner op

gaat veiligheid boven privacy. In de jaren 80 en begin 90 lag het accent op grondwettelijke bescherming van burgers die door de staat in hun vrijheid dreigen te worden beknot en werden ook verdachten in principe die rechten toegekend. VVD en CDA menen dat daardoor de indruk ontstaat dat de rechtstaat er alleen nog maar is om verdachten en criminelen te beschermen tegen een almachtige overheid en daarom moest de wet worden aangepast. Of dit nu juist is of niet, wat deze partijen bewust nalaten is een onderscheid te maken tussen

Mensen die bezwaar hebben tegen het biometrisch paspoort kunnen straks het land niet meer uit

te voeren en ontstaan er zeer grote risico's voor de privacy. Verzekeringsmaatschappijen zullen ook om heel andere redenen geïnteresseerd zijn in de gegevens die aan dit nummer zijn gekoppeld, dit geldt niet alleen voor medische maar ook voor andere persoonlijke gegevens. Interessant detail overigens, wat betreft de zorgverzekeringswet, is dat deze is ingevoerd om te bezuinigen op de basisgezondheidszorg. Als het BSN een feit is kunnen we een oproep van de dokter verwachten om langs te komen met een paspoort, een maatregel die goed is voor 16 miljoen consulten. Een aantal huisartsen heeft al gedreigd de identiteitscontrole als een consult a 9 euro in rekening te brengen want de gewone praktijk schiet er met deze controle behoorlijk bij in. Gelukkig zijn er ook artsen met grote bezwaren. Als daklozen, onverzekerden en illegalen de zorg gaan mijden omdat ze zich niet willen of kunnen identificeren, kan dat lijden tot grote medische risico's en dat niet alleen voor hen zelf maar ook voor hun omgeving als ze met een besmettelijke ziekte rondlopen. Ook in het onderwijs liep men op de zaken vooruit. Ouders van schoolgaande kinderen werden verzocht een kopie van het identiteitsbewijs van hun kind in te leveren, een aantal scholen ging zelfs zover om ook naar de opleidingsgegevens van de ouders te vragen, voor dit laatste is er weer geen wettelijke basis.

Biometrie, het net sluit zich

Er kan nog zoveel informatie worden verzameld en gekoppeld, om burgers te controleren moet die informatie wel aan levende personen worden gekoppeld. Dit gebeurt

straat de gegevens uit kan lezen. Een discussie met de pers over de plannen om de biometrische gegevens van iedereen die een nieuw paspoort of identiteitskaart aanvraagt in een centrale database op te slaan ging Nicolai liever uit de weg om de "feestelijke dag niet te verstoren". Voor de foto van het nieuwe paspoort gelden strenge eisen, zoals recht van voren en vooral niet lachen want dat biedt de beste mogelijkheid voor biometrische gezichtsherkenning. Daarom werden pasfoto's de eerste weken massaal afgekeurd. Het was oorspronkelijk de bedoeling dat er meteen een gelaatscan zou worden ingevoerd maar dat bleek binnen de gestelde termijn niet haalbaar. Op Europees niveau overweegt men nu een 3D foto. Kort na de invoering van de identificatieplicht maakte het kabinet bekend een centrale database met foto's en gegevens van vingerafdrukken van iedereen die een paspoort/identiteitskaart aanvraagt aan te willen leggen. Deze plannen zijn een zeer ernstige bedreiging voor de privacy van iedereen in Nederland waarvoor terecht een Big Brother Award werd uitgereikt. Over vijf jaar wanneer naar verwachting iedereen is overgeschakeld op het nieuwe paspoort moeten we niet vreemd opkijken als we in de gaten worden gehouden door een nieuwe generatie camera's die in staat zijn op grond van biometrische gegevens, personen te herkennen. Dat betekent dat je wordt gefilmd en wordt geregistreerd waar je bent, wie je ontmoet enz. Het CDA toonde zich in het jongste verkiezingsprogramma voorstander van een snelle invoering van biometrische paspoorten en camera's met gezichtsherkenning. Voor het CDA

verdachten en onschuldige burgers en de laatsten zijn nog altijd in de meerderheid. In plaats van gerichte speurtochten naar de activiteiten van mensen die verdacht worden van ernstige misdrijven, werpen opsporingsautoriteiten steeds gemakkelijker grote sleepnetten uit naar het alledaagse gedrag van onverdachte burgers. Het bewaren van telefoon en emailgegevens, opvragen van leengegegevens uit de bibliotheek, cameratoezicht, het biometrisch paspoort en de identificatieplicht en binnenkort de OV-chipkaart, zijn hiervan duidelijke voorbeelden.

De persoonlijke levenssfeer van iedereen wordt daardoor onnodig ver ingeperkt. In de controlehype dreigt men bovendien uit het oog te verliezen dat daarbij nieuwe gevaren ontstaan. Het ongeoorloofd scannen van paspoorten op straat wat Nicolai een fabeltje noemde dreigt een serieus probleem te worden. Het nieuwe paspoort moet op grond van Amerikaanse eisen tot tenminste 8 meter afstand uitleesbaar zijn. Het signaal dat door de RFID chip in het paspoort wordt uitgezonden is een veiligheidsprobleem van de eerste orde. Lukas Grunwald,

dit merkt. Om die reden zijn de gegevens in het Nederlandse paspoort gecodeerd en voorzien van het beveiligingsmechanisme "active authentication" waardoor gedetecteerd kan worden of de gegevens in de chip authentiek zijn of een kopie. Deze maatregelen bieden echter geen afdoende beveiliging tegen diefstal van gegevens als men weet bij wie welk signaal hoort, en het onbevoegd omzeilen van het "active authentication" mechanisme is slechts een kwestie van tijd. Zelfs vanuit de International Biometric Foundation komen kritische geluiden. Volgens de voorzitter Julian Ashbourn, zijn claims dat biometrie en identiteitsmanagement effectieve wapens zijn om terrorisme en criminaliteit te bestrijden niet objectief onderbouwd. De commerciële sector zou zich schuldig maken aan propaganda. Ashbourn stelde daarom dat nationale en Europese plannen voor biometrische identificatie onmiddellijk moeten worden stopgezet zolang er geen fundamentele discussie heeft plaatsgevonden over de mogelijke nadelen. Een fundamentele discussie zou niet alleen over de technische voor en nadelen moeten gaan. In linkse en christelijke kringen zijn er mensen met ernstige principiële bezwaren tegen de registratie van biometrische gegevens. De Christen Unie heeft zelfs een proefproces tegen de overheid overwogen omdat de bevolking in de besluitvorming over deze verregaande identificatiemethoden niet werd betrokken. Arie Slob, parlementslid van de Christen Unie probeerde in september met een motie een uitzonderingspositie te bewerkstelligen voor bezwaarders. Slob: "Mensen die bezwaar hebben tegen het biometrisch paspoort kunnen straks het land niet meer uit. De overheid moet zich hier rekenschap van geven en bezien op welke wijze aan gewetensbezwaren tegemoet kan worden gekomen." De motie werd ook ondertekend door de PvdA, D66 en de groep Oudenallen. Minister Nicolai liet het oordeel over aan de Kamer. Het stond immers al vast dat CDA en VVD tegen zouden stemmen. De motie werd dan ook verworpen. Daarmee blijft een serieus probleem bestaan. Biometrische reisdocumenten zijn niet slechts bedoeld om de identiteit van reizigers vast te stellen maar zijn, door de identificatieplicht in allerlei sectoren, ook bedoeld als intern paspoort dat toegang geeft tot het maatschappelijk verkeer. Mensen die een biometrisch document weigeren krijgen daardoor min of meer dezelfde status als geïlegaliseerden.

Internationale verdragen bieden daartegen onvoldoende rechtsbescherming. De overheid die een stringent veiligheidsbeleid wil voeren en de burger die niets heeft misdaan en daarom verlangt dat zijn rechten gerespecteerd worden, staan hier tegenover elkaar. Gelet op de jongste verkiezingsuitslag is het niet te verwachten dat er vanuit de politiek een oplossing zal worden aangedragen. Bezwaarders zullen zelf het initiatief moeten nemen. ◀

Meer informatie te vinden op de volgende websites:

- De website www.hetverzet.nl is bedoeld om mensen met principiële bezwaren tegen biometrie bij elkaar te brengen. Op de site staat informatie over biometrie, identificatieplicht, het burgerservicenummer enz.
- www.id-nee.nl verzamelt klachten over de identificatieplicht.
- Burojansen www.burojansen.nl geeft binnenkort een krant uit over het onderzoek naar de identificatieplicht.
- www.bigbrotherawards.nl over het burgerservicenummer en de biometrische database.

Boeken

- *Hoe maakbaar is veiligheid?* Over de wet op de uitgebreide identificatieplicht. Redactie Bart van Klink en Nicolle Zeegers. Stichting Papieren Tijger ISBN 90-6728-191-3
- *Zwartboek 2005*. een jaar wet op de uitgebreide identificatieplicht. Meldpunt Misbruik Identificatieplicht Utrecht. ISBN 90-810983-1-4
- Brochure, *Geen chip in mijn paspoort*. Geactualiseerde versie van *Biometrie veelgestelde vragen* van www.hetverzet.nl Uitgave, Meldpunt Misbruik Identificatieplicht ISBN 90-810983-2-2

Foto: Davide Guglielmo

beveiligingsexpert voor DN Systems in Hildesheim en in Burlingame (Californie) heeft op het Black Hat congress in Las Vegas deze RFID chip gekraakt. Met een RFID reader die hij voor 200 euro bij eBay heeft gekocht, kan Grunwald de gegevens inclusief pasfoto uitlezen en met zelfontwikkelde software kopiëren op een op blanco chip. Op deze wijze kan een paspoort gekloond worden. Als de RFID chip in het paspoort wordt geactiveerd, zendt deze een signaal uit dat ook door onbevoegden kan worden opgevangen zonder dat de betrokkene